Sætningskløvninger

Ved sætningskløvning opdeler man en sætning i to sætninger: en hovedsætning og en ledsætning. Vi har på dansk to former for sætningskløvning: 'det-kløvninger' og 'der-kløvninger'.

'Det-kløvninger'

Vi kan bruge 'det-kløvninger', når vi vil fremhæve noget i modsætning til noget andet. Med 'det-kløvninger' kan man fremhæve et subjekt, et objekt eller et adverbial. Disse sætningskløvning findes både i nutid og i fortid: Det er/var

Øvelse 25. Fremhævet subjekt

Model: Det er ..., der ...

Bemærk: Subjektet bliver objekt i den kløvede

sætning.

Eks.: Han er chef.

Svar: Det er ham, der er chef.

- 1. Hun har ansvaret.
- 2. De gør rent i kantinen.
- 3. Jeg hjælper på kontoret.
- 4. Du skal skrive referatet.
- 5. Vi svarer på mails.
- 6. I skal rydde op efter frokost.

Øvelse 26. Fremhævet objekt

Model: Det er ..., S -V

Eks.: Han hjælper kunderne.

Svar: Det er kunderne, han hjælper.

- 1. Hun har ansvaret for kantinen.
- 2. Han laver vagtplanen.
- 3. De er utilfredse med lønnen.
- 4. Hun har problemer med sproget.
- 5. De vil ændre arbejdstiderne.
- 6. Han er træt af overarbejdet.

Øvelse 27. Fremhævet adverbial (datid)

Model: Det var ..., S -V

Eks.: De startede i mandags.

Svar: Det var i mandags, de startede.

- 1. Det begyndte klokken halv syv.
- 2. Hun rejste i forgårs.
- 3. Han startede på det nye job d. 1. maj.
- 4. De holdt møde hver torsdag.
- 5. De lukkede klokken 18.
- 6. De åbnede en ny filial i Århus.

Øvelse 28. Spørgsmål med hv-ord

Model: Hvem er det. der ...

Eks.: Hvem har ansvaret?

Svar: Hvem er det, der har ansvaret?

- 1. Hvem skal tage beslutningen?
- 2. Hvem har sendt mailen?
- 3. Hvem har bestilt varerne?
- 4. Hvem har ringet?
- 5. Hvem har taget imod besked?
- 6. Hvem har nøglerne?

Øvelse 29. Spørgsmål med hv-ord (datid)

Model: Hv-ord var det, ...

Eks.: Hvor lå firmaet?

Svar: Hvor var det, firmaet lå?

- 1. Hvad hed din chef?
- 2. Hvad skete der?
- 3. Hvor mange kopier tog du?
- 4. Hvornår begyndte mødet?
- 5. Hvor mange afdelinger havde de?
- 6. Hvor lagde du papirerne?

Øvelse 30. Spørgsmål uden hv-ord

Model: Er det der ...

Fremhæv subjektet. Bemærk: Det bliver objekt i

den kløvede sætning.

Eks.: Har du taget aviserne?

Svar: Er det dig, der har taget aviserne?

- 1. Bor hun i Hvidovre?
- 2. Skal jeg svare på den mail?
- 3. Kan I tale fransk?
- 4. Har de bestilt varerne?
- 5. Skal vi hente maden?
- 6. Skal du lukke i dag?